

NOUTĂȚI PRIVIND PROPUNERILE DE REGLEMENTARE LA NIVELUL UNIUNII EUROPENE A TRANSFORMĂRILOR, FUZIUNILOR ȘI DIVIZĂRILOR TRANSFRONTALIERE

Dr. Alexandrina Teodora BORFOAIA

Direcția de Legislație și Reglementări Contabile
Ministerul Finanțelor Publice

În data de 25 aprilie a.c., Comisia Europeană (CE) a lansat *Propunerea de directivă a Parlamentului European și a Consiliului de modificare a Directivei (UE) 2017/1132 în ceea ce privește transformările, fuziunile și divizările transfrontaliere*¹.

Obiectivul acestei directive derivă din necesitatea asigurării existenței unor societăți solide în cadrul economiei Uniunii Europene (UE), societăți care să poată funcționa cu ușurință în cadrul pieței unice. Aceste societăți joacă un rol esențial pentru promovarea creșterii economice, crearea de locuri de muncă și atragerea de investiții în Uniunea Europeană. Totodată, astfel de societăți aduc un plus de valoare economică și socială pentru societate, în general. Pentru a atinge acest scop, societățile trebuie să funcționeze într-un mediu juridic și administrativ care să fie favorabil creșterii economice și adaptat noilor provocări economice și sociale ale unei lumi globalizate și digitale, dar care să permită, în același timp, realizarea altor interese publice legitime, cum ar fi protecția angajaților, a creditorilor și a acționarilor minoritari.

Pentru a răspunde obiectivului menționat, CE a lansat *propunerea de directivă împreună cu Propunerea de directivă a Parlamentului European și a Consiliului de modificare a Directivei (UE) 2017/1132 în ceea ce privește utilizarea instrumentelor și proceselor digitale în contextul dreptului societăților*, oferind astfel un set cuprinzător de măsuri în dreptul societăților.

Libertatea de stabilire are un rol crucial în dezvoltarea pieței unice, deoarece permite entităților corporative să desfășoare în mod stabil activități economice în alte state membre. În prezent însă, realizarea în practică a libertății de stabilire de către societăți rămâne dificilă. Unul dintre motive este acela că dreptul societăților nu este suficient de adaptat la mobilitatea transfrontalieră în UE: acesta nu le oferă societăților condițiile optime în ceea ce privește un cadru legal clar, previzibil și adecvat, care să poată genera o intensificare a activității economice, în special pentru întreprinderile mici și mijlocii.

Diferitele forme de restructurare și modificare a societăților, cum sunt transformările, fuziunile și divizările transfrontaliere, fac parte din ciclul de viață al acestora și reprezintă o modalitate de dezvoltare, de adaptare la un mediu în schimbare și de explorare a oportunităților de pe piețe noi. În același timp, aceste operațiuni au și consecințe asupra părților interesate ale societăților, în special asupra angajaților, creditorilor și acționarilor. Cu toate acestea, în prezent nu există un cadru clar, care să asigure protecția efectivă a acestor părți interesate, ceea ce se traduce prin insecuritate juridică și o lipsă a unor prevederi legislative care să reglementeze anumite operațiuni transfrontaliere ale societăților. Prin urmare, operațiunile transfrontaliere desfășurate de societăți pot fi facilitate și prin intermediul unui mediu juridic care să creeze încredere în piața unică.

Este important așadar să se valorifice potențialul pieței unice prin eliminarea obstacolelor din calea comerțului transfrontalier, facilitarea accesului la piețe, creșterea încrederii și stimularea concurenței, oferindu-se, în același timp, o protecție eficientă și proporțională părților interesate. Obiectivul *propunerii de directivă* este dublu: să prevadă proceduri specifice și cuprinzătoare pentru transformările, fuziunile și divizările transfrontaliere, să stimuleze mobilitatea transfrontalieră în UE, dar și să ofere părților interesate ale societăților o protecție adecvată, pentru a

¹ Denumită în continuare *propunerea de directivă*.

garanta caracterul echitabil al pieței unice. Această acțiune se înscrie în eforturile de creare a unei piețe unice mai aprofundate și mai echitabile, una dintre prioritățile CE.

✎ **Prin transformarea transfrontalieră** se propune o soluție pentru societățile care doresc să se mute în alt stat membru fără a-și pierde personalitatea juridică sau fără să fie nevoite să își renegocieze contractele comerciale. O transformare transfrontalieră este o opțiune potrivită pentru societățile mici, care nu au suficiente resurse financiare pentru a beneficia de consilieri juridici costisitoare și a efectua o fuziune transfrontalieră.

În prezent, societățile care doresc să își transfere sediul social la nivel transfrontalier trebuie să se bazeze pe legislațiile statelor membre. Mai mult de jumătate din statele membre nu prevăd însă reglementări specifice pentru a permite transformări transfrontaliere, iar acolo unde există, aceste reglementări sunt adesea incompatibile sau dificil de combinat. Cele mai afectate sunt întreprinderile mici și mijlocii, deoarece dispun de resurse reduse pentru a îndeplini procedurile transfrontaliere.

Consecința acestui vid legislativ sau suprapunerea reglementărilor fac ca protecția părților interesate, cum ar fi angajații, creditorii sau acționarii minoritari, să fie adesea ineficace sau insuficientă. Prin urmare, legiuitorul UE a decis să intervină și să instituie reglementări privind transformările transfrontaliere cu garanții adecvate și proporționale pentru angajați, creditorii și acționarii pentru a crea o piață unică dinamică și echitabilă.

Astfel, este important ca angajații sau reprezentanții lor să fie implicați în procedură, în special, aceștia trebuie să fie informați și consultați în timp util cu privire la chestiuni relevante pentru ei, în contextul transformărilor transfrontaliere ale societăților. Mobilitatea societăților trebuie să se realizeze concomitent cu protejarea prerogativelor naționale de drept social și de dreptul muncii.

În consecință, armonizarea reglementărilor privind transformările urmărește:

- a) să permită societăților, în special microîntreprinderilor și întreprinderilor mici, să efectueze transformări transfrontaliere în mod ordonat, eficient și eficace;
- b) să protejeze într-un mod adecvat și proporțional cele mai afectate părți interesate, cum ar fi angajații, creditorii și acționarii.

Propunerea de directivă permite societăților să realizeze o transformare transfrontalieră prin modificarea formei juridice pe care o au într-un stat membru într-o formă juridică similară în alt stat membru. Acest lucru ar trebui să asigure faptul că societățile își păstrează personalitatea juridică pe tot parcursul procesului, fără a fi necesară dizolvarea sau lichidarea în statul membru de plecare, și se constituie într-o nouă entitate în statul membru de destinație.

Obiectivul este de a pune la dispoziție o procedură specifică, structurată și pe mai multe niveluri pentru transformările transfrontaliere, care să asigure un control al legalității transformării transfrontaliere în primul rând de către autoritatea competentă a statului membru de plecare și, în al doilea rând, de către statul membru de destinație, pe baza tuturor faptelor și informațiilor relevante. Un element esențial al procedurii este că urmează să se prevină o transformare transfrontalieră în cazul în care se stabilește că aceasta constituie un abuz, și anume în cazurile în care reprezintă un aranjament artificial pentru a obține avantaje fiscale necuvenite sau pentru a prejudicia în mod nejustificat drepturile legale sau contractuale ale angajaților, ale creditorilor sau ale membrilor minoritari.

Prima etapă a procedurii constă în pregătirea proiectului de transformare transfrontalieră și a două rapoarte specifice adresate acționarilor și angajaților cu privire la implicațiile pe care le va avea transformarea. În plus, societățile mijlocii și mari vor trebui să solicite autorității competente numirea unui expert independent care să examineze acuratețea proiectului și a rapoartelor întocmite de către societate. Raportul scris al expertului independent urmează să ofere și o bază factuală pentru evaluarea pe care autoritatea competentă trebuie să o efectueze în ceea ce privește, printre altele, riscul unui abuz menționat anterior. Raportul expertului, care va fi publicat, nu poate conține informații confidențiale furnizate de societate. Proiectul și rapoartele urmează să fie puse la dispoziția publicului și părțile interesate afectate vor putea să emită observații pe marginea acestora.

Ulterior, în cadrul adunării generale, societatea urmează să ia o decizie cu privire la realizarea transformării transfrontaliere. Această decizie, împreună cu informațiile și documentele relevante, ar urma apoi să fie prezentată autorității naționale competente din statul membru de plecare, care este responsabilă să decidă dacă eliberează sau nu un certificat prealabil transformării. Controalele efectuate de către autoritatea respectivă constau în două eventuale etape: în timpul primei etape, limitate la o lună, autoritatea competentă urmează să verifice dacă transformarea transfrontalieră este legală. Autoritatea urmează să stabilească dacă toate condițiile de transformare transfrontalieră prevăzute în directivă și în legislația națională sunt îndeplinite, inclusiv dacă societatea este solvabilă, dacă majoritatea necesară a acționarilor a aprobat transformarea în cadrul unei adunări generale și dacă angajații, acționarii minoritari și creditorii sunt protejați în măsura prevăzută de directivă. În această fază, autoritatea urmează să stabilească și dacă operațiunea vizată este sau nu un aranjament artificial. Dacă la expirarea perioadei de o lună prevăzute pentru prima fază a verificării, autoritatea nu are obiecții, aceasta urmează să elibereze un certificat prealabil transformării. Dacă la expirarea perioadei de o lună autoritatea este sigură că transformarea transfrontalieră este ilegală, aceasta urmează să refuze acordarea certificatului prealabil transformării. Alternativ, dacă la expirarea perioadei de o lună autoritatea are motive serioase de îngrijorare în legătură cu legalitatea transformării, aceasta urmează să informeze societatea că va efectua o analiză aprofundată în ceea ce privește existența unui abuz de drept, astfel cum s-a menționat anterior. Termenul în care trebuie încheiată analiza aprofundată și trebuie adoptată o decizie finală este de două luni.

Dacă după această verificare se eliberează certificatul prealabil, acesta se transmite fără întârziere autorității competente din statul membru de destinație. Apoi, statul membru de destinație urmează să efectueze o verificare a etapelor procedurale reglementate de legislația sa internă. Autoritatea competentă din statul membru de destinație se asigură că societatea transformată respectă dispozițiile din legislația sa internă privind constituirea societăților (de exemplu, dacă societatea are un sediu real pe teritoriul său) și, după caz, dacă au fost stabilite în mod legal modalități referitoare la participarea angajaților. După verificarea legalității, societatea urmează să fie înregistrată în registrul statului membru de destinație și radiată din registrul statului membru de plecare. Din acest moment transformarea devine efectivă din punct de vedere juridic. Toate contactele dintre registrele naționale ar trebui să se deruleze prin intermediul sistemului de interconectare a registrelor comerțului (*Business Registers Interconnection System - BRIS*).

✍ Exercițarea libertății de stabilire de către o societate, precum și valorificarea oportunităților oferite de piața unică pot fi realizate de o societate și printr-o **fuziune transfrontalieră**. Societățile pot fuziona la nivel transfrontalier din diferite motive, de exemplu pentru reorganizarea grupului, reducerea costurilor sau oportunități de afaceri, pentru a beneficia de o mai mare rentabilitate, pentru a-și consolida notorietatea etc.

Directiva 2005/56/CE² a Parlamentului European și a Consiliului privind fuziunile transfrontaliere ale societăților comerciale pe acțiuni a introdus o procedură armonizată la nivelul UE pentru societățile cu răspundere până la concurența capitalului social subscris. Drept rezultat, numărul fuziunilor transfrontaliere a crescut cu 173% între anii 2008 și 2012. Unele părți interesate precum firmele de avocatură, registrele comerțului și sindicatele, care au participat la studiul din anul 2013 privind aplicarea *directivei* au salutat noile proceduri introduse și simplificarea procedurală și au confirmat reducerea costurilor și a termenelor datorită cadrului armonizat.

Deși concluziile evaluării funcționării *directivei* au fost în general pozitive, au fost identificate anumite probleme care împiedică eficacitatea și eficiența deplină a reglementărilor existente cu privire la fuziunile transfrontaliere.

² *Directiva 2005/56/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 octombrie 2005 privind fuziunile transfrontaliere ale societăților comerciale pe acțiuni* (JO L 310/25.11.2005), denumită în continuare *directivă*

Principalele obstacole identificate se referă la lipsa de armonizare a reglementărilor de fond, îndeosebi a celor privind protecția creditorilor și a acționarilor minoritari, precum și lipsa unei proceduri accelerate, ca de exemplu a unei proceduri simplificate pentru fuziunile mai puțin complexe. În plus, s-a observat că procedura de fuziune transfrontalieră nu integrează suficient instrumentele și procesele digitale. Un astfel de exemplu îl constituie transmiterea sau partajarea documentelor către sau între autoritățile publice. S-a criticat și faptul că angajații nu sunt suficient de bine informați cu privire la detaliile și implicațiile fuziunii transfrontaliere. Aceste deficiențe au fost confirmate de părțile interesate în cadrul procesului de consultare.

În ceea ce privește protecția creditorilor și a acționarilor minoritari, reglementările existente privind fuziunile transfrontaliere prevăd, în principal, reglementări de procedură minime și lasă aspectele de fond privind protecția în sarcina prevederilor naționale. Prin urmare, continuă să existe diferențe între legislațiile statelor membre. De exemplu, *directiva* stabilește doar că protecția creditorilor este asigurată în temeiul reglementărilor naționale, fără alte precizări. În mod similar, *directiva* stabilește anumite reglementări referitoare la acționari în general (de exemplu, informarea prin intermediul proiectului de fuziune, rapoartele experților, votul în cadrul adunărilor generale), dar lasă la latitudinea statelor membre să decidă dacă să introducă sau nu o protecție suplimentară a acționarilor minoritari. În ceea ce privește participarea angajaților în consiliile de administrație, actualele reglementări instituie un cadru cuprinzător. Cu toate acestea, reglementările nu impun în sarcina societăților care fuzionează obligația de a furniza angajaților informații specifice și cuprinzătoare cu privire la fuziunea transfrontalieră. În prezent se ține seama de situația angajaților doar în termeni generali, în raportul pe care organele de conducere îl transmit, în principal, acționarilor.

În ceea ce privește procedurile simplificate, reglementările actuale oferă posibilități limitate. De exemplu, se permite renunțarea la raportul întocmit de un expert independent dacă toți acționarii sunt de acord în acest sens sau dacă se aprobă acest lucru în adunarea generală în cazul unei fuziuni dintre o societate-mamă și o filială a acesteia pe care o deține integral.

Propunerea de directivă urmărește eliminarea acestor deficiențe. Se prevăd reglementări armonizate pentru protejarea creditorilor și a acționarilor. Societatea urmează să fie obligată să includă în proiect prevederi privind protejarea creditorilor și a acționarilor. Creditorii care ar fi nemulțumiți de protecția oferită urmează să poată solicita garanții adecvate autorității administrative sau judiciare competente. Ar trebui să se prezume neprejudicierea, prin fuziunea transfrontalieră, a creditorilor societăților care fuzionează, dacă un expert independent le-a evaluat situația și a considerat că nu există un prejudiciu sau dacă li s-a oferit un drept la plată, fie din partea unei părți terțe garante, fie din partea societății rezultate în urma fuziunii.

Divergențele în ceea ce privește reglementările contabile pot împiedica derularea fuziunilor transfrontaliere și pot genera insecuritate juridică în cazul în care diferă de la un stat membru la altul *data de la care tranzacțiile societății absorbite sunt considerate, în scopuri contabile*, ca aparținând societății rezultate în urma fuziunii. Acest lucru poate conduce la o situație în care, pentru o anumită perioadă, tranzacțiile legate de societatea care fuzionează nu sunt raportate deloc sau în perioada respectivă există o suprapunere a obligațiilor de raportare pentru acea societate care fuzionează, în statul său membru de origine, ca entitate contabilă distinctă, și în statul membru al societății rezultate în urma fuziunii. Prin urmare, din punct de vedere contabil, data operațiunii ar trebui să fie stabilită pe baza unor reguli clare, iar statele membre ar trebui să se asigure că legislațiile naționale ale tuturor părților la fuziune stabilesc o dată unică și certă în scop contabil.

În urma unei fuziuni transfrontaliere, este posibil ca foștii creditorii ai societăților care fuzionează să fie afectați de o reducere a valorii creanțelor lor în cazul în care datoriile societății absorbante depășesc activele acesteia sau în cazul în care societatea implicată în fuziune care răspunde pentru datorie intră ulterior sub incidența legislației unui alt stat membru. În prezent, reglementările de protecție a creditorilor variază de la un stat membru la altul, ceea ce îngreunează semnificativ procesul de fuziune transfrontalieră și generează incertitudine atât pentru societățile implicate, cât și pentru creditorii lor în legătură cu recuperarea sau satisfacerea creanțelor.

Societățile implicate într-o fuziune transfrontalieră ar trebui să propună măsuri adecvate de protecție a creditorilor acestora în *proiectul comun de fuziune*. În plus, pentru a spori gradul de protecție a creditorilor în caz de insolvență a societății după fuziunea transfrontalieră, statele membre ar trebui să aibă posibilitatea de a solicita societăților care fuzionează să facă o *declarație de solvabilitate* care să ateste că acestea nu au cunoștință de niciun motiv pentru care societatea beneficiară nu ar putea pe viitor să își îndeplinească obligațiile. În aceste condiții, statele membre ar trebui să poată antrena răspunderea personală a membrilor organului de conducere pentru exactitatea acestei declarații. Întrucât tradițiile juridice variază de la un stat membru la altul în ceea ce privește utilizarea declarațiilor de solvabilitate și posibilele consecințe ale acestora, ar trebui ca reglementarea consecințelor în cazul furnizării de declarații inexacte sau înșelătoare să rămână la latitudinea statelor membre, inclusiv prevederea unor sancțiuni eficace și proporționale și a tipului de răspundere în conformitate cu dreptul UE.

Statele membre pot aplica în continuare legislația internă privind protecția în ceea ce privește plata impozitelor sau a contribuțiilor la asigurările sociale în cazul în care astfel de reglementări sunt diferite față de protecția oferită de *propunerea de directivă*.

Acționarii care nu au votat pentru fuziunile transfrontaliere sau nu au drept de vot urmează să se poată retrage din societate (să își poată înstrăina acțiunile) și să primească o compensație adecvată. În plus, statele membre ar trebui, de asemenea, să se asigure că acei acționari ai societăților care fuzionează ce nu s-au opus fuziunii transfrontaliere, dar consideră că rata de schimb a acțiunilor propusă este inadecvată, să poată contesta rata prevăzută în proiectul comun de fuziune transfrontalieră la o instanță națională. În plus, reglementările propuse asigură că angajații vor fi informați în mod corespunzător cu privire la implicațiile pentru angajați a fuziunii transfrontaliere planificate. *Propunerea de directivă* prevede, de asemenea, utilizarea de instrumente și proceduri digitale pe tot parcursul procedurii de fuziune transfrontalieră, precum și efectuarea de schimburi de informații pertinente prin intermediul registrelor interconectate ale comerțului. În cele din urmă, propunerea introduce noi posibilități pentru derularea, după caz, a unor proceduri simplificate.

✎ O societate poate, de asemenea, să își exercite libertatea de stabilire prin efectuarea unei **divizări transfrontaliere**. Similar transformărilor și fuziunilor transfrontaliere, divizările transfrontaliere sunt o modalitate prin care societățile își pot schimba sau simplifica structura organizațională, pentru a se adapta la condițiile de piață în schimbare și pentru a exploata noi oportunități de afaceri într-un alt stat membru. Acest lucru a fost confirmat de către respondenți la consultarea din anul 2015 privind fuziunile și divizările transfrontaliere³. Cu toate acestea, situația actuală a divizărilor transfrontaliere efectuate în mai multe state membre ale UE este, de asemenea, foarte fragmentată.

Deși aceste operațiuni au un rol important în mediul economic al statelor membre, în prezent nu există un cadru legal armonizat pentru divizările transfrontaliere ale societăților.

Cadrul legal actual al UE prevede reglementări doar pentru fuziunile transfrontaliere ale societăților, în timp ce divizările transfrontaliere fac obiectul reglementărilor naționale, în cazul în care există astfel de reglementări. În prezent, doar mai puțin de jumătate din statele membre dispun de reglementări naționale privind divizările transfrontaliere ale societăților. În absența unui cadru legal solid în materie de divizări transfrontaliere, societățile întâmpină dificultăți atunci când vor să acceadă la piețele din alte state membre și sunt adesea nevoite să găsească alternative costisitoare la procedurile directe.

Existența unor cerințe naționale diferite face dificilă structurarea operațiunilor transfrontaliere, adăugând complexitate și costuri. Chiar și atunci când statele membre permit divizarea transfrontalieră a societăților, dispozițiile naționale relevante sunt adesea divergente sau chiar incompatibile. Unele state membre nu permit efectuarea unei divizări transfrontaliere în mod direct.

Lipsa securității juridice și a unor reglementări care să reglementeze mobilitatea transfrontalieră a societăților sau complexitatea acestor reglementări în cazul în care există echivalează

³ http://ec.europa.eu/internal_market/consultations/2014/cross-border-mergers-divisions/index_en.htm

cu lipsa unui cadru clar care să asigure protecția efectivă a părților interesate. Prin urmare, este esențial să se creeze un cadru legal care să asigure un echilibru just între nevoia de a oferi societăților un mediu de afaceri favorabil în UE și cea de a proteja în același timp interesele legitime ale părților interesate.

Strategia din 2015 privind piața unică digitală⁴ menționează incertitudinile privind dreptul societăților ca unul dintre obstacolele pe care întreprinderile mici și mijlocii le invocă în legătură cu piața unică și a anunțat că Comisia „*va examina, de asemenea, necesitatea de a actualiza normele existente privind fuziunile transfrontaliere și posibilitatea de a le completa cu norme în ceea ce privește divizările transfrontaliere*”.

Această parte a *propunerii de directivă* vizează să introducă un nou cadru legal de reglementare a divizărilor transfrontaliere. Obiectivul său principal este de a aborda aspecte legate de mobilitatea transfrontalieră prin facilitarea divizărilor transfrontaliere pentru orice societate cu răspundere până la concurența capitalului social subscris.

Prevederile privind divizările transfrontaliere sunt inspirate de cadrul existent al Directivei privind fuziunile transfrontaliere, precum și de reglementările existente în materie de divizări la nivel național. Reglementările sunt adaptate pentru a se reglementa situațiile în care o societate se divizează, și nu situațiile în care una sau mai multe societăți își transferă toate activele și datoriile unei alte societăți. În același timp, obiectivele reglementărilor armonizate privind divizările transfrontaliere rămân similare cu cele ale transformărilor transfrontaliere, respectiv:

a) să permită societăților să efectueze divizări transfrontaliere în mod ordonat, eficient și eficace;

b) să protejeze într-un mod adecvat și proporțional cele mai afectate părți interesate, cum ar fi angajații, creditorii și acționarii.

Având în vedere riscurile inerente aferente divizărilor transfrontaliere, similare transformărilor transfrontaliere, și în cazul divizărilor transfrontaliere este necesară o procedură structurată în mai multe etape, ca în cazul transformărilor. O astfel de procedură ar garanta controlul legalității divizărilor transfrontaliere de către autoritatea competentă a societății care face obiectul divizării și de către autoritățile societăților beneficiare, pe baza tuturor faptelor și informațiilor relevante. Ca în cazul transformărilor, un element esențial al procedurii ar urma să fie prevenirea unei divizări transfrontaliere în cazul în care se stabilește că aceasta constituie un abuz, și anume în cazurile în care reprezintă un aranjament artificial pentru a obține avantaje fiscale necuvenite sau pentru a prejudicia în mod nejustificat drepturile legale sau contractuale ale angajaților, ale creditorilor sau ale membrilor minoritari.

Luând în considerare complexitatea existenței unor riscuri de abuz în situația în care o societate care face obiectul divizării transferă active și datorii unor societăți existente din state membre diferite, *s-a decis să se reglementeze o situație în care printr-o divizare transfrontalieră se creează noi societăți* și să nu se reglementeze în acest stadiu divizarea transfrontalieră prin absorbție, și anume situația în care o societate transferă active și datorii mai multor societăți existente. Într-un context național (în care aceste situații sunt reglementate de prevederile legale în vigoare), o astfel de procedură implică examinarea protecției intereselor părților interesate într-un stat membru, în timp ce în context transfrontalier, aceasta ar putea necesita implicarea a numeroase autorități din diferite state membre. După primele experiențe cu aplicarea noilor reglementări privind divizările transfrontaliere se va putea lua în calcul o eventuală includere în domeniul de aplicare a directivei și a divizării transfrontaliere prin absorbție.

În mod similar transformărilor transfrontaliere, prima etapă a procedurii urmează să fie pregătirea *proiectului de divizare transfrontalieră* și a două rapoarte specifice adresate acționarilor și angajaților cu privire la implicațiile pe care le va avea divizarea.

Ca urmare a divizării transfrontaliere, activele și datoriile societății care face obiectul divizării sunt transferate societăților beneficiare în conformitate cu alocarea prevăzută în *proiectul de divizare* și membrii societății care face obiectul divizării devin membri ai societăților beneficiare sau rămân membri ai societății care face obiectul divizării ori ai ambelor.

⁴ COM(2015)550 final

În plus, societățile mijlocii și mari urmează să solicite autorității competente numirea unui expert independent care să examineze acuratețea proiectului și a rapoartelor întocmite de către societate. Raportul scris al expertului independent urmează să ofere și o bază factuală pentru evaluarea pe care autoritatea competentă trebuie să o efectueze în ceea ce privește, printre altele, riscul unui abuz menționat anterior. Raportul expertului, care va fi publicat, nu poate conține informații confidențiale furnizate de societate. Proiectul și rapoartele urmează să fie puse la dispoziția publicului și părțile interesate afectate vor putea să emită observații pe marginea acestora.

Ulterior, în cadrul adunării generale, societatea care face obiectul divizării urmează să ia o decizie cu privire la realizarea divizării transfrontaliere. Această decizie, împreună cu informațiile și documentele relevante, urmează apoi să fie prezentată autorității competente din statul membru al societății care face obiectul divizării, care este responsabilă să decidă dacă eliberează sau nu un certificat prealabil divizării. Controalele efectuate de către autoritatea respectivă urmează să constea în două faze: una obligatorie, cealaltă opțională. În prima fază, limitată la o lună, autoritatea competentă urmează să verifice dacă divizarea transfrontalieră este legală. Autoritatea urmează să stabilească dacă toate condițiile de divizare transfrontalieră prevăzute în directivă și în legislația națională sunt îndeplinite, inclusiv dacă societatea este solvabilă, dacă majoritatea necesară a acționarilor a aprobat divizarea transfrontalieră în cadrul unei adunări generale și dacă angajații, acționarii minoritari și creditorii sunt protejați în măsura prevăzută de directivă. De asemenea, autoritatea urmează să stabilească dacă operațiunea reprezintă un aranjament artificial pentru a obține avantaje fiscale necuvenite sau pentru a prejudicia în mod nejustificat drepturile legale sau contractuale ale angajaților, ale creditorilor sau ale membrilor minoritari. Dacă la expirarea perioadei de o lună autoritatea nu are obiecții, aceasta urmează să elibereze un certificat prealabil divizării; dacă este sigură că divizarea transfrontalieră este ilegală, urmează să adopte o decizie prin care să refuze acordarea certificatului prealabil divizării; sau dacă are motive serioase să considere că divizarea ar putea fi ilegală, autoritatea urmează să informeze societatea care a solicitat divizarea că va efectua o anchetă aprofundată pentru a examina în detaliu existența unui abuz de drept, astfel cum s-a menționat anterior. Analiza aprofundată trebuie să se încheie cu adoptarea unei decizii finale în termen de două luni de la inițierea anchetei aprofundate.

Dacă după această verificare se eliberează certificatul prealabil, acesta se transmite fără întârziere autorităților competente din statele membre ale societăților beneficiare. Apoi autoritățile competente efectuează o verificare a etapei procedurale reglementate de legislația internă. Autoritățile competente din statele membre ale societăților beneficiare trebuie să se asigure că societățile respectă dispozițiile din legislațiile lor interne privind constituirea societăților, după caz (de exemplu, dacă societatea are un sediu real pe teritoriul lor). De asemenea, acestea ar trebui să verifice dacă s-au prevăzut în mod legal modalități referitoare la participarea angajaților. După verificarea legalității, divizarea urmează să fie înregistrată și înscrisă în toate registrele comerțului relevante. Toate contactele dintre registrele naționale ar trebui să se deruleze prin intermediul sistemului de interconectare a registrelor comerțului (*Business Registers Interconnection System - BRIS*).

În concluzie, introducerea unor reglementări armonizate pentru utilizarea instrumentelor digitale și pentru operațiunile transfrontaliere face mai ușoară și mai eficientă, din punctul de vedere al costurilor, înființarea de societăți la nivel național și transfrontalier și stabilirea de operațiuni în alte state membre și, totodată, contribuie semnificativ la îmbunătățirea protecției angajaților, creditorilor și acționarilor minoritari în cadrul pieței unice.

Bibliografie:

Propunerea de directivă a Parlamentului European și a Consiliului de modificare a Directivei (UE) 2017/1132 în ceea ce privește transformările, fuziunile și divizările transfrontaliere, Bruxelles, 25.4.2018